

An Bhruiséil, 30 Meitheamh 2023
(OR. en)

11141/23

ECOFIN 666
UEM 200
SOC 492
EMPL 343
COMPET 687
ENV 766
EDUC 279
RECH 311
ENER 402
JAI 912
GENDER 143
ANTIDISCRIM 137
JEUN 181
SAN 418

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Uimh. an doic. roimhe seo:	9835/1/23 REV 1
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2023) 611 final
Ábhar:	MOLADH ÓN gCOMHAIRLE maidir le Clár Náisiúnta na Cróite um Athchóiriú 2023 agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Cróite 2023

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo an dréachtmholadh thuasluaite ón gComhairle, mar a pléadh sa Chomhairle agus sa Chomhairle Eorpach é, bunaithe ar Mholadh COM (2023) 611 final ón gCoimisiún.

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an ...

**maidir le Clár Náisiúnta na Cróite um Athchóiriú 2023 agus lena dtugtar tuairim ón
gComhairle
maidir le Clár Cobhsaíochta na Cróite 2023**

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpach, agus go háirithe Airteagal 121(2) agus Airteagal 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar riochtaí buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú¹, a neartú agus go háirithe Airteagal 5(2) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

---

¹ IO L 209, 2.8.1997, lch. 1.

- (1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle², lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ('an tSaoráid'), i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Leis an an tSaoráid, soláthraítear tacaíocht airgeadais do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíochtaí a chur chun feidhme, agus í mar spreagadh fioscach arna mhaoiniú ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh, leis an tSaoráid, rannchuidítear le téarnamh eacnamaíoch cuimsitheach agus le cur chun feidhme athchóirithe agus infheistíochtaí atá inbhuanaithe agus a spreagann fás, go háirithe athchóirithe agus infheistíochtaí chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus faoin gcruthú post sa mheántearma agus san fhadtearma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Rinneadh an ranníocaíocht airgeadais uasta in aghaidh an Bhallstáit faoin tSaoráid a thabhairt cothrom le dáta an 30 Meitheamh 2022, i gcomhréir le hAirteagal 11(2) de Rialachán (AE) 2021/241.

---

² Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

- (2) An 22 Samhain 2022, ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2023, rud a chuir tús le Seimeastar Eorpach 2023 um chomhordú an bheartais eacnamaíoch. An 23 Márta 2023, d'fhorhnuigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí an tSuirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2023, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 22 Samhain 2022, ar bhonn Rialachán (AE) 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³, ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2023 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an Chróit ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint di, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. An dáta céanna, ghlac an Coimisiún tuairim freisin maidir le dréachtphlean buiséadach na Cróite don bhliain 2023. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro agus togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach 2023 ar Fhostaíocht, ina ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirí Fostaíochta agus phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro⁴ ('Moladh 2023 maidir leis an limistéir euro') an 16 Bealtaine 2023 agus an Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht an 13 Márta 2023.
- (3) Cé go bhfuil athléimneacht shuntasach á léiriú ag geilleagair an Aontais, tá drochthionchar ag an gcomhthéacs geopholaitiúil orthu fós. Agus an tAontas ag seasamh go daingean leis an Úcráin, tá clár oibre beartais eacnamaíoch agus shóisialta an Aontais dírithe sa ghearrthéarma ar dhrochthionchar na suaití fuinnimh a laghdú, i gcás teaghlaigh leochaileacha agus gnólachtaí leochaileacha araon, agus sa mheántéarma ar iarrachtaí a choinneáil ar bun chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a bhaint amach, ar thacaíocht a thabhairt d'fhás inbhuanaithe cuimsitheach, ar an gcobhsaíocht mhaicreacnamaíoch a chosaint agus ar an athléimneacht a mhéadú. Tá sé dírithe go láidir freisin ar iomaíochas agus táirgiúlacht an Aontais a mhéadú.

---

³ Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíoch a chosc agus a cheartú (IO L 306, 23.11.2011, lch. 25).

⁴ Moladh ón gComhairle an 16 Bealtaine 2023 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C 180, 23.5.2023, lch. 1).

- (4) An 1 Feabhra 2023, d’eisigh an Coimisiún teachtaireacht dar teideal ‘Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré na Glan-nialasach’ (‘Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais’). Is é is aidhm do Phlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais borradh a chur faoi iomaíochas thionscal glan-nialasachta an Aontais agus chun tacú leis an aistriú tapa chuig an aeráidneodracht. Is comhlánú é ar na hiarrachtaí leanúnacha faoin gComhaontú Glas don Eoraip agus faoi REPowerEU. Is é is aidhm dó freisin timpeallacht níos tacúla a sholáthar chun acmhainneacht mhonaraíochta an Aontais a mhéadú i dtaca leis na teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus leis na táirgí glan-nialasachta a bhfuil gá leo chun spriocanna uailmhianacha aeráide an Aontais a bhaint amach, agus chun a áirithiú go mbeidh rochtain ar amhábhair chriticiúla ábhartha, lena n-áirítear trí fhoinsiú a éagsúlú, trí shaothrú cuí a dhéanamh ar acmhainní geolaíochta sna Ballstáit agus trí athchúrsáil na n-amhábhair a uasmhéadú. Is ar cheithre cholún atá Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais bunaithe: timpeallacht rialála intuartha agus shimplithe, rochtain níos tapúla ar mhaoiniú, scileanna a fheabhsú, agus trádáil oscailte do shlabhraí soláthair athléimneacha.
- An 16 Márta 2023, d’eisigh an Coimisiún teachtaireacht eile dar teideal ‘Iomaíochas fadtéarmach- an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030’, teachtaireacht a leagadh amach de réir naoi spreagadh a threisiónn a chéile ar mhaithe le hoibriú i dtreo creat rialála lena bhfeabhsófaí an fás. Socraítear leis tosaíochtaí beartais arb é is aidhm dóibh feabhsuithe struchtúracha, bearta infheistíochta dea-dhírithithe agus rialála a áirithiú le haghaidh iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát. Cuidiú na moltaí thíos ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na tosaíochtaí sin.

- (5) In 2023, tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go dtugann na pleananna aghaidh ar iomlán na moltaí tírshonracha- ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar fhothacar mór díobh. Tá moltaí tírshonracha- 2019, 2020 agus 2022 fós chomh hábhartha céanna maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.
- (6) Is é is aidhm do Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵ ('Rialachán REPowerEU'), a glacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur go tapa le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Cuirfidh sé sin le slándáil fuinnimh agus le héagsúlacht sholáthar fuinnimh an Aontais, agus ag an am céanna, méadóidh sé glacadh na bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh, acmhainneachtaí stórála fuinnimh agus an éifeachtúlacht fuinnimh. Le Rialachán REPowerEU, cuirtear ar chumas na mBallstát caibidil nua REPowerEU a chur lena bpleananna náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoinofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach. Cuideoidh na hathchóirithe agus na hinfeistíochtaí sin freisin ó thaobh borradh a chur faoi iomaíochas thionscal glan-nialasachta- an Aontais mar a leagtar amach i bPlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais, agus tabharfaidh siad aghaidh ar na moltaí tírshonracha a bhaineann le fuinneamh arna n-eisiúint chuig na Ballstáit in 2022 agus, i gcás inarb infheidhme, in 2023. Le Rialachán REPowerEU, tugtar isteach catagóir nua de thacaíocht airgeadais neamh-in-aisíochta, atá á cur ar fáil do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíochtaí nua a bhaineann le fuinneamh a mhaoiniú faoina bpleananna téarnaimh agus athléimneachta.

---

⁵ Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755, agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1).

(7) An 8 Márta 2023, ghlac an Coimisiún teachtaireacht lena gcuirtear treoraíocht ar fáil maidir leis an mbeartas fioscach 2024 ('teachtairacht an 8 Márta 2023'). Is é is aidhm di tacú le hullmhú chláir na mBallstáit um chobhsaíocht agus um chóineasú, agus an comhordú beartais a neartú ar an gcaoi sin. Thug an Coimisiún chun cuimhne go ndéanfar clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis a dhíghníomhachtú i ndeireadh 2023. D'éiligh an Coimisiún go mbeadh beartais fhioscacha ann in 2023-2024 a d'áiritheodh an inbhuanaitheacht fiachais sa mheántéarma agus a mhéadóidh an acmhainneacht fáis ar bhealach inbhuanaithe agus iarradh ar na Ballstáit a leagan amach ina gclár um chobhsaíocht agus um chóineasú 2023 conas a áiritheoidh a bpleananna fioscacha go n-urramófar luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % den olltáirgeacht intíre (OTI), agus go n-áiritheofar laghdú inchreidte leanúnach an fhiachais, sin nó conas a choinneofar an fiachas ar leibhéal stuama sa mheántéarma. D'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit freisin deireadh a chur de réir a chéile le beartais fhioscacha náisiúnta arna dtabhairt isteach chun teaghlaigh agus gnólachtaí a chosaint ar shuaitheadh na bpraghsanna fuinnimh, agus deireadh a chur ar dtús leis na beartais is lú a spriocdhíróidh. Thug sé le fios, dá mba rud é gur ghá síneadh a chur le bearta tacaíochta mar gheall ar bhrú a bheith ann an athuir ó thaobh phraghas an fhuinnimh de, gur cheart do na Ballstáit na bearta sin a spriocdhíriú ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha ar bhealach níos fearr. Luaigh an Coimisiún go ndéanfaí na moltaí fioscacha a chainníochtú agus a dhifreáil. Thairis sin, mar a mholtar sa teachtaireacht uaidh an 9 Samhain 2022 maidir le treoirlínte le haghaidh athchóiriú ar chreat rialachais eacnamaíoch an Aontais Eorpaigh, go ndéanfaí na moltaí fioscacha sin a fhoirmliú ar bhonn an ghlanchaiteachais phríomhúil. Mhol sé do na Ballstáit uile leanúint ar aghaidh ag cosaint na hinfheistíochta a mhaoinítear go náisiúnta agus a áirithiú go n-úsáidfean an tSaoráid agus cistí eile an Aontais go héifeachtach, go háirithe i bhfianaise an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh agus na gcuspóirí athléimneachta. Thug an Coimisiún le fios go molfaidh sé don Chomhairle tús a chur, in earrach na bliana 2024, le nósanna imeachta um easnamh iomarcach atá bunaithe ar easnaimh, ar bhonn na sonraí olltoraidh maidir le 2023, i gcomhréir leis na forálacha dlíthiúla atá ann faoi láthair.

- (8) An 26 Aibreán 2023 thíolaic an Coimisiún tograí reachtacha chun athchóiriú cuimsitheach ar rialacha rialachais eacnamaíoch an Aontais a chur chun feidhme. Is é is príomhchuspóir do na tograí sin inbhuanaitheacht an fhiachais phoiblí a neartú agus fás inbhuanaithe agus cuimsitheach a chur chun cinn sna Ballstáit uile trí athchóirithe agus trí infheistíochtaí. Sna tograí uaidh, díríonn an Coimisiún ar an úinéireacht náisiúnta a fheabhsú, ar an gcreat a shimpliú agus gluaiseacht i dtreo fócas níos meántearmaí, in éineacht le forfheidhmiú éifeachtach agus níos comhleanúnaí. De réir na gConclúidí ón gComhairle an 14 Márta 2023 maidir le treoirlínte le haghaidh athchóiriú ar chreat rialachais eacnamaíoch an Aontais, is é an cuspóir atá ann an obair reachtach a thabhairt i gcrích in 2023.
- (9) An 14 Bealtaine 2021, chuir an Chróit a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 28 Iúil 2021 ghlac an Chomhairle a Chinneadh Cur Chun Feidhme maidir le formheas an mheasúnaithe ar an bplan téarnaimh agus athléimneachta don Chróit⁶. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, cinneadh á rá go bhfuil an Chróit tar éis na ngarspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle a chomhlíonadh go sásúil. Tuigtear gurb é atá i gceist le comhlíonadh sásúil, nach ndeachthas siar ar ghnóthú na gcloch míle agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.
- (10) An 28 Aibreán 2023 thíolaic an Chróit a Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2023 agus a Clár Cobhsaíochta 2023, i gcomhréir le hAirteagal 4(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. Chun na naisc atá eatarthu a chur san áireamh, rinneadh measúnú ar an dá chlár le chéile. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é an Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2023 ar thuirisciú leathbhliantúil na Cróite maidir leis an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

---

⁶ 10687/2021 INIT; 10687/2021 ADD 1.

- (11) An 24 Bealtaine 2023, d'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2023 don Chróit. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na Cróite ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2022, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Cróite. Ar bhonn na hanailíse sin, léiríodh sa tuarascáil tíre na bearnaí atá ann maidir leis na dúshláin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, sin nó nár tugadh aghaidh orthu ach go páirteach, chomh maith le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Leis an tuarascáil, rinneadh measúnú freisin ar dhul chun cinn na Cróite ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspríocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, sin agus ar an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.
- (12) De réir sonraí arna mbailíochtú ag Eurostat, d'fheabhsaigh comhardú ginearálta rialtais na Cróite sa chaoi gur easnamh 2.5 % de OTI a bhí ann in 2021, agus gur barrachas 0.4 % a bhí ann in 2022, agus chuaigh ollfhiachas an rialtais i laghad sa chaoi gur 78.4 % de OTI a bhí ann ag deireadh 2021 agus gur 68.4 % a bhí ann ag deireadh 2022.
- (13) Na bearta beartais fhioscaigh a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a mhaolú, is bearta iad a d'imir tionchar ar chomhardú ginearálta an rialtais. In 2022, áiríodh i measc na mbeart beartais fhioscaigh sin lena laghdaítear ioncam cáin bhreisluacha (CBL) agus laghduithe ar dhleachtanna máil, agus áiríodh leis na bearta beartais fhioscaigh sin lena méadaítear caiteachas uasteorainneacha ar phraghsanna fuinnimh, liúntais do thomhaltóirí leochaileacha, scéimeanna tacaíochta do ghnólachtaí, agus cúnaimh sóisialta do phinsinéirí agus do theaghlaigh leochaileacha. Measann an Coimisiún gurb é an glanchostas buiséadach a bhain leis na bearta sin in 2022 ag 1.6 % de OTI. Ina theannta sin, an costas buiséadach a bhain le cosaint shealadach a thairiscint do dhaoine easáitithe as an Úcráin, costas a meastar a bheith ina 0.1 % de OTI in 2022, sin rud eile a d'imir tionchar ar chomhardú ginearálta an rialtais. An tráth céanna, an costas a mheastar a bhaineann le bearta éigeandála sealadacha a bhain le géarchéim COVID-19, chuaigh an costas sin i laghad ionas gur 0.1 % de OTI a bhí ann in 2022, le hais 1.3 % in 2021.

- (14) An 18 Meitheamh 2021, mhol an Chomhairle go gcoinneodh an Chróit⁷ staid fhioscach thacúil in 2022, lena n-áirítear ón spreagadh a cuireadh ar fáil leis an tSaoráid agus go gcaomhnódh sí infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta. Chomh maith leis sin, mhol an Chomhairle go leanadh an Chróit de rialú a dhéanamh ar chaiteachas reatha a mhaoinítear go náisiúnta.
- (15) De réir mheastacháin an Choimisiúin, an staid fhioscach⁸ a bhí ann in 2022, bhí sí neodrach den chuid is mó, ag +0.2 % de OTI, méid a bhí iomchuí ó tharla boilsciú ard a bheith ann⁹. Mar a mhol an Chomhairle, lean an Chróit de thacaíocht a thabhairt don téarnamh trí infheistíochtaí arna maoiniú tríd an tSaoráid. 2.6 % de OTI a bhí ann in 2022 le caiteachas arna mhaoiniú ag deontais faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais (2.7 % de OTI a bhí ann in 2021). Chuir infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht chrapthach 0.6 pointe céatadán¹⁰ leis an staid fhioscach¹¹. Dá bhrí sin, níor chaomhnaigh an Chróit infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta, rud nach bhfuil ag teacht leis an moladh ón gComhairle. Ag an am céanna, chuir an méadú ar an gcaiteachas príomha reatha arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) rannchuidiú neodrach, a bheag nó a mhór, de 0.1 pointe céatadán leis an staid fhioscach fhoriomlán. Dá bhrí sin, bhí smacht leordhóthanach ag an gCróit ar an bhfás ar chaiteachas reatha arna mhaoiniú go náisiúnta.

---

⁷ Moladh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár na Cróite um Chóineasú 2023 (IO C 304, 29.7.2021, lch. 48).

⁸ Is é rud a bhíonn i gceist le tomhas na staid fhioscaí an t-athrú ar chaiteachas príomha (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim), gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh, ach lena n-áirítear caiteachas a mhaoinítear trí thacaíocht neamh-inaisíochta (deontais) ón tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas le hacmhainneacht fáis mheántearmaigh. Chun tuilleadh sonraí a fháil, féach Bosca 1 sna Táblaí Staidrimh Fhioscaigh.

⁹ Tháinig fíorfhás láidir ar OTI na Cróite in 2022.

¹⁰ Chuir infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht chrapthach leis an staid fhioscach mar gheall ar laghdú ar chaiteachas infheistíochta arna dhéanamh ag údaráis áitiúla.

¹¹ Sholáthair caiteachas caipitil eile arna mhaoiniú go náisiúnta rannchuidiú forleathnaitheach 0.5 pointe céatadán de OTI. Costas aonuaire a bhain le cás eadrána idirnáisiúnta ba chúis leis sin go pointe.

- (16) An cás maireacnamaíoch atá ina bhuntaca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha i gClár Cobhsaíochta 2023, is cás é atá níos fabhraí ná réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún le haghaidh 2023 agus i gcomhréir léi ina dhiaidh sin. Tá sé tuartha ag an rialtas go méadóidh fíor-OTI faoi 2.2 % in 2023 agus 2.6 % in 2024. I gcomparáid leis sin, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún fíorfhás OTI níos ísle de 1.6 % in 2023 agus 2.3 % in 2024, go príomha mar gheall ar mheastacháin níos coimeadaí ar thomhaltas teaghlach agus an phobail, chomh maith le hinfheistíocht iomlán.
- (17) Ina Chlár Cobhsaíochta 2023, measann an rialtas go dtitfidh comhardú ginearálta an rialtais go cóimheas easnamh 0.7 % de OTI in 2023. Léiríonn an meath in 2023 go príomha tionchar moillithe an bhoilscithe ar chaiteachas poiblí, eadhon trí shásraí innéacsaithe pá poiblí, pinsean agus sochar sóisialta. De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, síltear go dtiocfaidh laghdú ar an gcóimheas idir fiachas ginearálta an rialtais agus OTI ionas gur 68.4 % a bheidh ann ag deireadh 2022, agus gur 62.6 % a bheidh ann ag deireadh 2023. Tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún go mbeidh easnamh rialtais 0.5 % de OTI ann do 2023. Tá sé sin i gcomhréir tríd is tríd leis an easnamh atá tuartha i gClár Cobhsaíochta 2023. An cóimheas idir fiachas ginearálta an rialtais agus OTI a thuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún, tá sé mórán ar an leibhéal céanna – tuartar gur 63.0 % a bheidh ann ag deireadh 2023.

(18) Na bearta beartais fhioscaigh a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a mhaolú, meastar go leanfaidh siad de thionchar a imirt ar chomhardú ginearálta an rialtais in 2023. Is bearta iad ar cuireadh síneadh ama leo ó 2022, lena n-áirítear, ar thaobh an ioncaim de, lagduithe CBL agus dleachtanna máil, chomh maith le, ar thaobh an chaiteachais, uasteorainneacha ar phraghsanna fuinnimh, liúntais do thomhaltóirí leochaileacha, scéimeanna tacaíochta do ghnólachtaí agus cúnaimh sóisialta do phinsinéirí agus do theaghlaigh leochaileacha. Réamh-mheastar glanchostas buiséadach na mbeart tacaíochta i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún ag 1.5 % de OTI in 2023¹². Dealraíonn sé nach bhfuil an chuid is mó de bhearta 2023 chun a bheith dírithe ar na teaghlaigh ná ar na gnólachtaí is leochailí, agus ní chaomhnaíonn cuid mhór acu an comhartha praghais go hiomlán chun an t-éileamh ar fhuinneamh a laghdú agus chun éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú. Mar thoradh air sin, i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún meastar gurb é 0.2 % de OTI in 2023 méid na mbeart tacaíochta spriocdhírithe atá le cur san áireamh sa mheasúnú ar chomhlíonadh an mholta ón gComhairle an 12 Iúil 2022¹³ (i gcomparáid le 0.3 % de OTI in 2022). Meastar go bhfanfaidh costas buiséadach na cosanta sealadaí ar dhaoine easáitithe ón Úcráin cobhsaí i gcomparáid le 2022.

---

¹² Is ionann an figiúr agus leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas reatha chomh maith le – i gcás inarb ábhartha – bearta caiteachais chaipitil.

¹³ Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta na Cróite um Athchóiriú 2022 agus ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár na Cróite um Chóineasú 2022 (IO C 334, 1.9.2022, lch. 88).

(19) Sa Mholadh uaithi an 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle go ndéanfadh an Chróit gníomhaíocht chun a áirithiú go mbeidh fás an chaiteachais reatha phríomha arna mhaoiniú go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais¹⁴ in 2023, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírthe á cur san áireamh le haghaidh na dteaghlach is leochailí agus na ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus le haghaidh daoine ar a dteitheadh ón Úcráin. An tráth céanna, ba cheart don Chróit a bheith ar tinneall chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag síorathrú. Moladh don Chróit freisin cur le hinfheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, agus an tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear trí leas a bhaint as an tSaoráid agus as cistí eile de chuid an Aontais.

---

¹⁴ Ar bhonn réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún, meastar gur 10.3 %, i dtéarmaí ainmniúla, a bheidh san fhás aschuir féideartha meántéarmach a dhéanfaidh an Chróit (meán 10 mbliana), céatadán a úsáidtear chun an staid fhioscach a thomhas.

(20) In 2023, réamh-mheastar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún go mbeidh staid fhioscach fhorleathnaitheach ann (-1.0 % de OTI), i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. Tagann sé sin i ndiaidh staid fhioscach neodrach tríd is tríd a bheith ann in 2022 (+0.2 % de OTI). Réamh-mheastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta ioncaim lánroghnacha) in 2023 ranníocaíocht forleathnaitheach de 0.4 % de OTI don staid fhioscach. Áirítear leis sin costas na mbeart tacaíochta spriocdhírthe le haghaidh na dteaghlach is leochailí agus na ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh, costas ar ar tháinig méadú 0.1 % de OTI. Dá bhrí sin, níl rannchuidiú forleathnaitheach glanchaiteachais reatha príomha a mhaoinítear go náisiúnta mar thoradh ar an tacaíocht spriocdhírthe do na teaghlaigh agus na gnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus do dhaoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Tá an fás forleathnaitheach ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) á spreagadh freisin trí bhearta fuinnimh neamhspríocdhírthe a choinneáil, méaduithe buana ar phá na hearnála poiblí agus ar shochair shóisialta, agus rátaí CBL níos ísle ar tháirgí neamhfhuinnimh. Mar achoimre, an fás a thuartar a thioctfaidh ar chaiteachas reatha príomha arna mhaoiniú go náisiúnta, níl sé i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022. Meastar gur 3.1 % de OTI a bheidh i gceist leis an gcaiteachas a mhaoinítear le deontais faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais in 2023, agus meastar go soláthróidh infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta rannchuidiú forleathnaitheach 0.7 pointe céatadáin leis an staid fhioscach¹⁵. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe ag an gCróit infheistíocht bhreise a mhaoiniú tríd an tSaoráid agus trí chistí eile de chuid an Aontais, agus táthar ag tuar go ndéanfaidh sí infheistíocht arna mhaoiniú go náisiúnta a chaomhnú. Tá sé beartaithe aige infheistíocht phoiblí a mhaoiniú le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, amhail athchóiriú fuinnimh foirgneamh, digitiú an riaracháin phoiblí, infheistíocht i ndiagnóisic agus trealamh digiteach in ospidéal, agus tacaíocht d'aistriú glas agus d'aistriú digiteach na hearnála gnó, a mhaoinítear leis an tSaoráid agus le cistí eile de chuid an Aontais.

---

¹⁵ Leis an gcaiteachas caipitil eile a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go soláthrófar rannchuidiú crapthach 0.5 pointe céatadáin de OTI. Is é is cúis leis sin, go pointe, bunéifeacht an chaiteachais níos airde in 2022 mar gheall ar bheart aonuaire, agus táthar ag súil go dtiocfaidh laghdú ar aistrithe chuig cuideachtaí fóntais in 2023.

- (21) De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, meastar go dtitfidh easnamh ghinearálta an rialtais go 1.5 % de OTI in 2024. Den chuid is mó, léiríonn an méadú in 2024 caiteachas caipitil níos airde agus innéacsú pá, pinsean agus caiteachais ar chúnamh sóisialta atá réasúnta ard go fóill. De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, meastar go dtiocfaidh laghdú go 59.8 % ar chóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI ag deireadh 2024. Ar bhonn na mbeart beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún easnamh rialtais 1.3 % de OTI in 2024. Tá sé sin i gcomhréir tríd is tríd leis an easnamh atá tuartha i gClár Cobhsaíochta 2023. Tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún go mbeidh cóimheas fiachais ghinearálta idir an rialtas agus OTI cothrom le 61.8 % ag deireadh 2024, agus go mbeidh an difríocht i leith réamh-mheastacháin Chlár Cobhsaíochta 2023 ann mar thoradh, den chuid is mó, ar an éifeacht ainmneora (difríocht san OTI ainmniúil in 2024) agus, ar bhonn níos lú, toimhdí éagsúla a bhaineann leis an gcoigeartú ar shreabhadh stoic.
- (22) Beartaítear le Clár Cobhsaíochta 2023 deireadh a chur de réir a chéile leis an gcuid is mó de bhearta tacaíochta fuinnimh in 2024. Glacann an Coimisiún leis faoi láthair gurb ionann glanchostas na mbeart tacaíochta fuinnimh agus 0.2 % de OTI in 2024. Tá na meastacháin sin bunaithe ar an toimhde nach dtiocfaidh aon mhéadú an athuair ar phraghsanna fuinnimh.

- (23) Éilítear le Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 go ndéanfaí feabhas bliantúil ar chomhardú struchtúrach an bhuiséid i dtreo an chuspóra bhuiséadaigh mheántearmaigh, agus 0.5 % de OTI mar thagarmharc¹⁶. Agus breithnithe inbhuanaitheachta fioscaí á gcur san áireamh, bheadh sé iomchuí feabhas a chur ar chomhardú struchtúrach 0.3 % ar a laghad de OTI do 2024, de réir an Choimisiúin. Chun an feabhas sin a áirithiú, agus i gcomhréir le modheolaíocht an Choimisiúin, níor cheart go rachadh an fás ar ghlanchaiteachas príomhúil¹⁷ arna mhaoiniú go náisiúnta in 2024 thar 5.1 %, mar a léirítear sa Mholadh seo. An tráth céanna, ba cheart deireadh a chur de réir a chéile leis na bearta tacaíochta fuinnimh atá fágtha (arna meas ag an gCoimisiún faoi láthair ag 1.5 % de OTI in 2023), má cheadaíonn na forbairtí sa mhargadh fuinnimh é agus ag tosú leis na bearta is lú spriocdhírú, agus ba cheart na coigiltis ghaolmhara a úsáid chun an t-easnamh rialtais a laghdú. Dé réir mheastacháin an Choimisiúin, thiocfadh fás ar ghlanchaiteachas príomhúil faoi bhun an uasráta fáis atá molta do 2024 mar thoradh air sin. Ina theannta sin, de réir réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún, níl fás an chaiteachais phríomha reatha arna mhaoiniú go náisiúnta in 2023 i gcomhréir le Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022. Dá ndeimhneofaí sin, bheadh fás níos ísle ar ghlanchaiteachas príomhúil in 2024 iomchuí.
- (24) Má ghlactar leis nach bhfuil aon athrú ar bheartais, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2023 ón gCoimisiún go dtiocfaidh fás 6.8 % ar an nglanchaiteachas príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta in 2024, rud atá os cionn an ráta fáis atá molta. Is lú an coigeartú atá tuartha i réamhaisnéis an Earraigh 2023 ón gCoimisiún ná an coigilteas a thiocfaidh as céimniú amach iomlán na mbearta tacaíochta fuinnimh, arb é is cúis leis méadú ar dhinimic an chaipitil, an phá agus an chaiteachais shóisialta.

---

¹⁶ Airteagal 5 de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97, lena gceanglaítear freisin coigeartú is mó ná 0.5 % de OTI a dhéanamh i gcás Ballstát a bhfuil fiachas rialtais acu ar mó é ná 60 % de OTI, nó a bhfuil rioscaí níos suntasaí acu maidir le hinbhuanaitheacht fiachais.

¹⁷ Sainmhínítear glanchaiteachas príomha mar chaiteachas a mhaoinítear go náisiúnta glan ó bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan caiteachas úis agus caiteachas dífhostaíochta timthriallaí san áireamh.

- (25) De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, meastar go bhfanfaidh infheistíocht an rialtais cobhsaí ag 4.6 % de OTI idir 2023 agus 2024. Tagraíonn Clár Cobhsaíochta 2023 d'athchóirithe agus d'infheistíochtaí a mheastar a rannchuideoidh le hinbhuanaitheacht an airgeadais phoiblí agus le fás inbhuanaithe agus cuimsitheach. Áirítear orthu sin athchóirithe (an earnáil cúraim sláinte agus leasa, feabhas a chur ar bhainistiú na bhfiontar atá faoi úinéireacht an Stáit, feabhas a chur ar an ngníomh um fhreagracht fhioscach) agus infheistíochtaí (bonneagar iompair agus uisce, athchóiriú fuinnimh ar fhoirgnimh ilteaghaise agus ar thithe, infheistíochtaí san aistriú glas agus aistriú digiteach, chomh maith le bonneagar oideachais) atá mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta freisin, den chuid is mó.
- (26) Leagtar amach i gClár Cobhsaíochta 2023 conair fhioscach mheántéarmach go dtí 2026. De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, meastar go dtiocfaidh laghdú ar an easnamh rialtais ghinearálta go 0.8 % de OTI in 2025 agus go 0.6 % faoi 2026. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh an t-easnamh rialtais ghinearálta faoi bhun 3 % de OTI thar thréimhse an Chláir. De réir Chlár Cobhsaíochta 2023, meastar go dtiocfaidh laghdú ar chóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI ó 59.8 % ag deireadh 2024 go 55.6 % faoi dheireadh 2026. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go dtitfidh cóimheas fiachais ghinearálta idir an rialtas agus OTI agus go bhfanfaidh sé faoi bhun 60 % thar thréimhse an Chláir.

- (27) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b), de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisiónn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Tá cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Cróite faoi lánseol. Thíolaic an Chróit dhá iarraidh ar íocaíocht, a chomhfhreagraíonn do 59 ngarsprioc agus sprioc sa phlean agus a raibh eisíocaíocht fhoriomlán EUR 1.4 billiún mar thoradh orthu. Táthar ag dréim leis go gcuirfidh an Chróit leasú ar a plean isteach, ar cheart caibidil faoi REPowerEU a bheith mar chuid de chomh maith le bearta breise i réimsí eile, a bheidh le maoiniú ag an gcomhpháirt iasachta. I gcomhréir le hAirteagal 14(6) de Rialachán (AE) 2021/241, an 30 Márta 2023, chuir an Chróit in iúl go raibh rún aici EUR 3 612 000 000 de thacaíocht iasachta bhreise a iarraidh faoin tSaoráid. Trí chaibidil nua REPowerEU a thabhairt isteach go tapa sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, féadfar athchóirithe agus infheistíochtaí breise a mhaoiniú chun tacú le cuspóirí straitéiseacha na Cróite i réimse an fhuinnimh agus an aistrithe ghlais. Ar mhaithe leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go rathúil, sin agus bearta eacnamaíocha agus fostaíochta eile taobh amuigh den phlean sin, tá sé tábhachtach i gcónaí údaráis áitiúla agus réigiúnacha, comhpháirtithe sóisialta agus geallsealbhóirí ábhartha eile a bheith rannpháirteach ar bhonn córasach agus éifeachtach, chun a áirithiú go bhfuil freagracht i leith an chláir oibre beartais fhoriomláin roinnte go forleathan.
- (28) D'fhormheas an Coimisiún doiciméid chlársceidealaithe uile na Cróite maidir leis an mbeartas comhtháthaithe in 2022. Tá sé ríthábhachtach go rachfar ar aghaidh le cláir an bheartais chomhtháthaithe a chur chun feidhme go tapa sa chaoi gur comhlánú a bheidh iontu ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta agus go mbeidh sineirge ann idir iad féin agus an plean sin, an chaibidil REPowerEU san áireamh, ionas go ndéanfar an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur i gcrích, go méadófar an athléimneacht eacnamaíoch agus shóisialta, agus go mbeidh forbairt chríochach chothrom ann freisin sa Chróit.

(29) Allmhairíonn an Chróit thart ar 53 % den fhuinneamh iomlán a ídítear gach bliain, cé go bhfuil acmhainneacht mhór aici i bhfuinneamh in-athnuaite, go háirithe ó fhoinsí gréine, gaoithe agus geoiteirmeacha. Is iad gléasraí hidreachumhachta a ghineann leath de leictreachas na tíre; tá méadú tagtha ar sciar an fhuinnimh gaoithe agus shroich sé 14 %, ach níl sciar an ghrianfhuinnimh fós ach ag 1 % . Is iad na príomhthosca chun dlús a chur le glacadh suiteálacha gréine agus gaoithe sruthlíniú na nósanna imeachta ceadúcháin agus bailchríoch ar an gcreat reachtach ábhartha chun deimhneacht dhlíthiúil níos mó a thabhairt do tháirgeoirí agus do fhéintomhaltóirí. I measc na dtosca eile tá uasghrádú suntasach ar an ngréasán tarchurtha agus é a leathnú chuig an gcuid theas den tír, arb é an áit a dtáirgtear foinsí in-athnuaite fuinnimh den chuid is mó, chomh maith le feidhmiú céimneach an mhéadraithe chliste le haghaidh suiteálacha beaga gréine. Tá tomhaltas fuinnimh san earnáil chónaithe sách ard sa Chróit (35 % den tomhaltas iomlán fuinnimh), agus 71 % ag brath ar ghás le haghaidh téimh. Is bearta ábhartha le haghaidh athchóiriú fuinnimh in earnáil na bhfoirgneamh iad athbhreithniú agus simpliú na nósanna imeachta maidir le saoráidí fótvoltacha gréine a shuiteáil i bhfoirgnimh ilárasáin chomh maith le leathadh amach luathaithe teaschaidéal don téamh agus don fhuarú. Tá sciar na bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh a úsáidtear san iompar íseal (7 % i gcomparáid leis an sprioc de 14 % do 2030), mar aon leis an sciar d'iarnród in iompar paisinéirí (2.5 % i gcomparáid le 8 % san Aontas). Trí nuachóiriú a dhéanamh ar an mbonneagar iarnróid agus ar an rothstoc agus trí ghlacadh méadaithe feithiclí astaíochtaí nialasacha a áirithiú, is féidir rannchuidiú go mór le dícharbónú na hearnála iompair. Tháinig laghdú 22 % ar thomhaltas gáis nádúrtha sa Chróit sa tréimhse idir mí Lúnasa 2022 agus mí an Mhárta 2023, i gcomparáid leis an meántomhaltas gáis le linn na tréimhse céanna sna 5 bliana roimhe sin, thar an sprioc a leagtar síos i Rialachán (AE) 2022/1369¹⁸ ón gComhairle, arb í laghdú 15 % í. D'fhéadfadh an Chróit leanúint d'iarrachtaí a dhéanamh an t-éileamh ar ghás a laghdú go sealadach go dtí an 31 Márta 2024 de bhun Rialachán (AE) 2023/706 ón gComhairle¹⁹.

---

¹⁸ Rialachán (AE) 2022/1369 ón gComhairle an 5 Lúnasa 2022 maidir le bearta comhordaithe maidir le laghdú ar éileamh ar ghás (IO L 206, 8.8.2022, lch. 1).

¹⁹ Rialachán (AE) 2023/706 ón gComhairle an 30 Márta 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2022/1369 a mhéid a bhaineann le síneadh a chur leis an tréimhse laghdaithe éilimh i gcás bearta laghdaithe éilimh le haghaidh gáis agus cur chun feidhme an tuairiscithe agus an fhaireacháin ar na bearta sin a threisiú (IO L 93, 31.3.2023, lch. 1).

- (30) Mar gheall ar ghanntanais oibrithe agus scileanna in earnálacha agus i ngairmeacha atá ríthábhachtach don aistriú glas, lena n-áirítear teicneolaíochtaí glan-nialasacha a mhonarú, a chur in úsáid agus a chothabháil, tá scrogaill á gcruthú san aistriú chuig geilleagar glan-nialasachta. Chun go laghdófar na ganntanais scileanna agus chun go gcuirfear an cuimsiú sa lucht saothair agus athshannadh an lucht saothair chun cinn, tá sé ríthábhachtach córais oideachais agus oiliúna ar ardchaighdeán a bheith ann a fhreagraíonn d'athruithe ar riachtanais an mhargaidh saothair, chomh maith le bearta spriocdhírithé maidir leis an uas-sciliú agus an t-athsciliú. Chun leas a bhaint as soláthar saothair nach bhfuil leas á bhaint as go fóill, ní mór na bearta sin a bheith inrochtana, go háirithe le haghaidh daoine aonair agus sna hearnálacha agus sna réigiún is mó a ndéanann an t-aistriú glas difear dóibh. In 2022, tuairiscíodh ganntanas lucht saothair sa Chróit le haghaidh 31 ghairm bheatha a raibh scileanna nó eolas sonracha ag teastáil uathu le haghaidh an aistrithe ghlais, lena n-áirítear in earnálacha na tógála agus na monaraíochta (faoi bhun mheán an Aontais araon).
- (31) I bhfianaise mheasúnú an Choimisiúin, rinne an Chomhairle scrúdú ar Chlár Cobhsaíochta 2023 agus léirítear a tuairim²⁰ i moladh (1).

---

²⁰ Faoi Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97.

(32) I bhfianaise na n-idirnasca dlúth idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidiú comhchoiteann le feidhmiú an aontais eacnamaíoch agus airgeadais, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta i measc rudaí eile, chun (i) inbhuanaitheacht fiachais a chaomhnú agus staonadh ó thacaíocht leathan a thabhairt don éileamh comhiomlán in 2023, spriocdhírú níos fearr a dhéanamh maidir leis na bearta fíoscacha arna nglacadh chun tionchar na bpragsanna arda fuinnimh a mhaolú, agus machnamh a dhéanamh ar bhealaí iomchuí chun an tacaíocht a laghdú de réir mar a laghdaíonn an brú ó thaobh praghsanna fuinnimh de; (ii) leibhéal ard infheistíochta poiblí a choinneáil ar bun agus infheistíocht phríobháideach a chur chun cinn chun tacú leis an aistriú glas agus an aistriú digiteach; (iii) tacú le forbairtí pá a mhaolaíonn an cailleanas ó thaobh cumhacht ceannaigh de agus srian a chur ag an am céanna le héifeachtaí indéreacha ar an mboilsciú, sin agus tuilleadh feabhais a chur ar bheartais ghníomhacha maidir leis an margadh saothair mar aon le dul i ngleic le ganntanais scileanna; (iv) feabhas a chur ar an timpeallacht ghnó agus a áirithiú go bhfuil an tacaíocht fuinnimh a thugtar do chuideachtaí costéifeachteacht-, sealadach, agus spriocdhírthe ar ghnólachtaí inmharthana, agus go bhfuil dreasachtaí le haghaidh an aistrithe ghlais ag baint léi i gcónaí; agus (v) cobhsaíocht mhacrairgeadais- a chaomhnú agus faireachán a dhéanamh ar rioscaí, agus leanúint ag an am céanna den obair chun an t-aontas baincéireachta a chur i gcrích. I gcás na Cróite, rannchuidíonn moltaí (1), (2) agus (3) le cur chun feidhme an chéad, an dara agus an tríú moladh a leagtar amach i Moladh 2023 maidir leis an limistéir euro,

AG MOLADH LEIS SEO go nglacfadh an Chróit gníomhaíocht in 2023 agus 2024 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. Deireadh a chur leis an bearta tacaíochta éigeandála fuinnimh atá i bhfeidhm, agus úsáid a bhaint as na coigiltis ghaolmhara chun an t-easnamh rialtais a laghdú, a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thioctadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, a áirithiú go ndírítear bearta tacaíochta den sórt sin ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fíoscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí le haghaidh coigilteas fuinnimh.

Beartas fíoscach stuama a áirithiú, go háirithe trí theorainn nach mó ná 5.1 %²¹ a chur leis an méadú ainmniúil ar ghlanchaiteachas príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta in 2024.

Infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus ionsú éifeachtach deontas faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais a áirithiú, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú.

Don tréimhse tar éis 2024, leanúint de straitéis fhíoscach mheántéarmach a shaothrú maidir le comhdhlúthú de réir a chéile agus inbhuanaithe, mar aon le hinfheistíochtaí agus athchóirithe atá fabhrach d'fhás inbhuanaithe níos airde, chun staid fhíoscach mheántéarmach stuama a bhaint amach.

2. Leanúint dá phlean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go leanúnach agus bailchríoch a chur go pras ar chaibidil REPowerEU d'fhonn tús a chur go mear lena chur chun feidhme. Leanúint ar aghaidh le cur chun feidhme tapa cláir beartais comhtháthaithe, i ndlúth-chomhlántacht agus i sineirgíocht leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta.

---

²¹ Meastar go gcomhfhreagraíonn sé sin d'fheabhas bliantúil de 0.3 % de OTI ar a laghad ar chomhardú an bhuiséid struchtúraigh do 2024, mar a thuairiscítear in aithris 23.

3. An spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú trí dhlús a chur le húsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh, go háirithe foinsí gaoithe, gréine agus geoiteirmeacha, tríd an gcreat reachtach neamhiomlán a thabhairt chun críche, trí nósanna imeachta riaracháin maidir le ceadú a chuíchóiriú, trí shimpliú a dhéanamh ar na nósanna imeachta chun foinsí fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil (e.g. saoráidí fótavoltacha gréine) i bhfoirgnimh ilárasáin agus trí níos mó cinnteachta dlíthiúla a sholáthar. Tacaíocht a thabhairt d'acmhainneacht giniúna fuinnimh in-athnuaite ar mhionscála. Na heangacha tarchurtha agus dáileacháin leictreachais a uasghrádú tuilleadh, go háirithe trí fheabhas a chur ar na naisc tarchurtha idir an tuaisceart agus an deisceart den tír, agus trí leathadh amach méadar cliste a chur chun cinn. Dlús a chur le cur chun feidhme beart éifeachtúlachta fuinnimh, lena n-áirítear teaschaidéil a shuiteáil. Spleáchas ar bhreoslaí iontaise san earnáil iompair a laghdú trí réitigh inbhuanaithe a chur chun cinn, go háirithe iompar d'iarnród agus leictriú an iompair de bhóthar. Cur leis na hiarrachtaí beartais atá dírithe ar sholáthar agus ar shealbhú na scileanna agus na n-inniúlachtaí atá ag teastáil le haghaidh an aistrithe ghlais.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán